

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/188/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620202769
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2020:1620202769.2

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti súdu o maloletú H. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľa, dieťa rodičov: matky S. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. S. XXXX/XX, S. a otca neb. Z. S., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, v konaní o návrhu starej matky: Z. S., nar. XX.XX.XXXX a Z. N., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom Z. XX/X, na nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnom zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd d o č a s n e zveruje maloletú H. S., nar. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti Z. S., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú a je oprávnená zastupovať maloletú a spravovať jej majetok iba v bežných veciach, a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 34P/96/2020.

Matka S. G., nar. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu maloletej H. S., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 50 Eur mesačne, ktoré výživné je povinná poukazovať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 34P/96/2020.

Vo zvyšnej časti súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

Súd dočasne pozastavuje účinnosť rozsudku tunajšieho súdu č.k. 8P/503/2014 - 84 zo dňa 28.04.2016 v časti výroku o osobnej starostlivosti o maloletú a výroku o bežnom výživnom na maloletú.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.11.2020 sa navrhovateľa domáhali vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloletú do ich náhradnej osobnej starostlivosti a žiadali, aby bola matka zaviazaná prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 50 Eur mesačne.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zdôvodnili navrhovateľa tým, že maloletá celý svoj život žila v domácnosti navrhovateľov - starých rodičov, a to najprv spolu so svojimi rodičmi ako aj po odchode matky maloletej z ich domácnosti. Maloletá zostala v ich domácnosti spolu s jej otcom, ktorému pomáhali zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Maloletá bola rozsudkom zverená do starostlivosti otca. Otec maloletej dňa 30.10.2020 zomrel a maloletá zostala v starostlivosti navrhovateľov. Maloletá navštevuje 6. ročník ZŠ, je na navrhovateľov zvyknutá a navrhovateľa sa chcú aj naďalej o maloletú starať.

3. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8P/503/2014 súd zistil, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/503/2014 - 84 zo dňa 28.04.2016 súd schváli rodičovskú dohodu, ktorou bola maloletá zverená

do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletej sumou 30 Eur mesačne.

4. Zo správy ÚPSVaR Malacky doručenej tunajšiemu súdu dňa 09.12.2020 vyplýva, že otec maloletej spoločne s maloletou žili celý život v domácnosti starých rodičov. Otec maloletej dňa XX.XX.XXXX zomrel. Starí rodičia spoločne s maloletou žijú v 3 - izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve starých rodičov maloletej. Maloletá navštevuje 6. ročník Základnej školy v obci Z., školské výsledky má dobré, je zdravá. Maloletá je po smrti otca s matkou v pravidelnom telefonickom kontakte, ale odmieta ísť k matke, nechce k nej ísť ani na návštevu. Matka sa intenzívnejšie o maloletú začala zaujímať až po smrti otca maloletej. Maloletá nemá k matke vytvorenú vzťahovú väzbu a zo začiatku nechcela s matkou ani komunikovať. Maloletá mala s otcom vytvorené veľmi silné citové väzby a ťažko znáša jeho úmrtie. Od smrti otca maloletá v noci spí so starou matkou, pretože práve v nej má oporu a bojí sa byť v miestnosti, kde zomrel jej otec, sama. Navrhovatelia sa o maloletú starali a vychovávali ju spoločne s otcom maloletej celý život. Majú vytvorené citové a vzťahové väzby a maloletá ani starí rodičia si nevedia predstaviť, že by maloletá mala bývať a žiť niekde inde. Práve danú domácnosť považuje za svoj domov. Sociálnym šetrením v domácnosti navrhovateľov neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by bránili zvereniu maloletej do starostlivosti starých rodičov. Vzhľadom k vyššie uvedenému je v najlepšom záujme maloletej, aby bola zverená do starostlivosti starých rodičov.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný.

8. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 332 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

12. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

13. Podľa § 366 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 45 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 45 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

18. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

19. Podľa ust. § 45 ods. 8 veta prvá Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

20. Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

21. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Zároveň neodkladné opatrenie nariadi súd len za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď súd o neodkladnom opatrení rozhoduje. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

22. V konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

23. Súd po oboznámení sa s návrhom a na základe vykonaného dokazovania v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je v danom prípade dôvodný. Súd prihliadal na záujem maloletej, najmä na jej zdravie, citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Súd mal za osvedčené, že maloletá od svojho narodenia žila v domácnosti navrhovateľov a že od smrti otca zabezpečujú starostlivosť o maloletú výlučne navrhovatelia. Maloletá je s matkou v určitom kontakte, k matke však odmieta ísť. Matka už dlhodobo starostlivosť o maloletú nezabezpečuje a podľa všetkého ani nemá s maloletou vytvorenú potrebnú citovú väzbu. Navrhovatelia zabezpečujú riadnu a plnohodnotnú starostlivosť o maloletú tak po fyzickej i psychickej stránke. Maloletá je na domácnosť navrhovateľov, v ktorej vyrastala, zvyknutá, navrhovatelia sú najbližšími osobami maloletej, majú vytvorené navzájom silné citové väzby a po smrti otca maloletej sú pre ňu oporou.

24. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a zároveň zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia a dočasne zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Zákon o rodine súdu neumožňuje zveriť maloleté dieťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom, pokiaľ nie sú manželmi. Keďže navrhovatelia nedoložili k návrhu sobášny list a z odpovede na lustráciu v registri obyvateľov vyplýva, že navrhovateľka je rozvedená, súd nemal za osvedčené, že navrhovatelia sú manželia, preto nemohol maloletú zveriť do spoločnej náhradnej starostlivosti obom navrhovateľom a zveril maloletú len do starostlivosti starej matky a vo zvyšnej časti návrh zamietol.

25. Neodkladným opatrením možno uložiť povinným osobám, aby platili výživné v nevyhnutnej miere. Matke súd uložil povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 50 Eur mesačne v zmysle podaného návrhu. Doposiaľ mala matka stanovené výživné vo výške 30 Eur mesačne. Maloletá má však už len jedného rodiča a od posledného rozhodnutia súdu nevyhnutné náklady na maloletú nepochybne vyrástli, preto súd považoval za dôvodné a v záujme maloletej, aby matka prispievala na maloletú vyššou sumou s tým, že o konečnej výške výživovacej povinnosti v prípade zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti vo veci samej, rozhodne súd až po vykonaní dôkladného dokazovania.

26. V prípade, ak je dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti, povinný má v zmysle Zákona o rodine poukazovať výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, preto súd uložil matke povinnosť poukazovať výživné príslušnému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky.

27. Súd daným rozhodnutím posudzoval len, či je dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie. Súd poznamenáva, že predmetné rozhodnutie neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. O konečnej úprave vo veci starostlivosti o maloletú bude rozhodnuté po dôkladne vykonanom dokazovaní vo veci samej.

28. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, štvormo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení). Ak ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. C.m.p.).